

Koninklijk Instituut voor
het Kunstpatrimonium

Erfgoed
Challenge

Een initiatief van

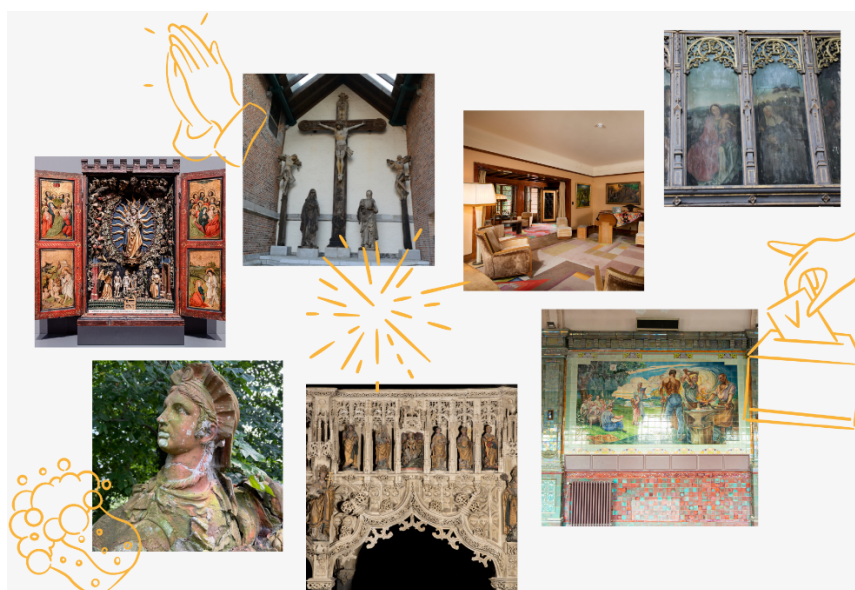

Koninklijk Instituut voor
het Kunstpatrimonium

Met de steun van

De genomineerde erfgoedschatten van de Erfgoed Challenge 2024 zijn bekend

De zeven genomineerde deelnemers van de vierde editie zijn:

Het Besloten Hofje uit het KMSKA in Antwerpen

De Calvarieberg van de Sint-Martinuskerk in Aat

De kunstwerken in de kasteelkapel van Edingen

De sfinxen van het Kasteel van Heers

De tegeltableaus van het Picardisch Huis in Moeskroen

Het interieur van het Van Buuren Museum & Tuinen in Ukkel

Het doksaal van Karel V in de basiliek van Walcourt

**Stemmen kan van 24 oktober 2024 tot en met 16 februari 2025 via
erfgoedchallenge.be**

De winnaar van de Erfgoed Challenge 2024 zal bekendgemaakt worden op dinsdag 25 februari 2025.

Persbericht

Lancering van de Erfgoed Challenge 2024. Stem voor de bescherming van cultureel erfgoed!

Brussel, 24/10/2024 – Het Koninklijk Instituut voor het Kunstpatrimonium (KIK) en de Nationale Loterij hebben met trots de lancering van de Erfgoed Challenge 2024 aangekondigd. Voor de vierde editie zijn zeven Belgische erfgoedschatten geselecteerd, waaruit het publiek zijn favoriet kan kiezen tijdens een stemcampagne. De stemperiode loopt van 24 oktober 2024 tot en met 16 februari 2025 via erfgoedchallenge.be. Een commissie bepaalt aan het einde het winnende erfgoedproject, onder andere rekening houdend met het aantal uitgebrachte stemmen. De winnaar zal voor een waarde van 25 000 euro beroep kunnen doen op diensten van het KIK, zoals studie, conservatie of restauratie, om het erfgoed te beschermen voor de toekomst. Een mooi startbedrag, maar extra financiële middelen zijn noodzakelijk en kunnen met de hulp van het KIK worden verworven bij het grote publiek, fondsen en bedrijven.

De genomineerde erfgoedschatten voor deze editie zijn de volgende:

- Het Besloten Hofje uit het KMSKA in Antwerpen – Een 16de-eeuwse intrigerende miniatuurwereld in een eikenhouten kast.
- De Calvarieberg van de Sint-Martinuskerk in Aat – Een ensemble van 16de-eeuwse houtsnijkunst dat de Kruisweg uitbeeldt.
- De kunstwerken in de kasteelkapel van Edingen – Een kostbaar 19de-eeuws interieur met middeleeuwse fragmenten.
- De sfinxen van het Kasteel van Heers – Twee terracotta beelden, waarvan eentje al verloren, aan de ingang van het kasteeldomein.
- De tegeltableaus van het Picardisch Huis in Moeskroen – 100 m² aan keramieken tegelschilderijen op de muren van de balzaal.
- Het interieur van het Van Buuren Museum & Tuinen in Ukkel – Art deco-meubilair dat al 100 jaar het huis siert.
- Het doksaal van Karel V in de basiliek van Walcourt – Een laatgotisch stenen meesterwerk midden in de kerk.

De Erfgoed Challenge, een initiatief van het KIK met de steun van de Nationale Loterij, heeft als doel de Belgische bevolking actief te betrekken bij de zorg voor het nationale erfgoed. Erfgoed is van iedereen, en door het publiek rechtstreeks te laten stemmen én steunen voor erfgoed dat zij belangrijk vinden, wordt het belang van deze erfgoedschatten voor zowel het individu als de gemeenschap vergroot.

Sinds de start van de Erfgoed Challenge in 2021 hebben drie waardevolle projecten al financiële steun en expertise gekregen. De eerste winnaar, het interieur van de Rubenskapel in Antwerpen, wordt momenteel gerestaureerd. In 2022 ging de eer naar het beeld van Onze-Lieve-Vrouw van de Zieken in Doornik, waarvoor al heel wat fondsen geworven zijn, en het schilderij met de *Prediking van Johannes de Doper* uit Aalst werd in 2023 gekozen.

Voor elk winnend project werkt een interdisciplinair team van het KIK aan onderzoek, conservatie, restauratie en valorisatie. Het KIK ondersteunt de erfgoedbeheerders eerst bij het werven van fondsen daarvoor. Deze editie, 2024, wordt er alvast gewerkt met een startbedrag: de winnaar kan beroep doen op dienstverlening van het KIK voor een waarde van 25 000 euro, dankzij de Nationale Loterij.

De erfgoedschatten die genomineerd zijn voor 2024, vertegenwoordigen een diversiteit aan kunsthistorische en culturele erfgoedparels, die essentieel zijn voor de Belgische identiteit. De betrokkenheid van de gemeenschap is cruciaal voor het behoud en de restauratie van deze objecten. Het KIK, met zijn lange geschiedenis in erfgoedzorg, zet zich in om de noden van de erfgoedschatten te vervullen en hen een nieuwe toekomst te bieden.

De online stemming voor de Erfgoed Challenge 2024 opent op 24 oktober. Iedereen wordt uitgenodigd om zijn of haar stem uit te brengen op www.erfgoedchallenge.be en zo bij te dragen aan het behoud van ons cultureel erfgoed.

Voor meer informatie: Koninklijk Instituut voor het Kunstpatrimonium (KIK)

Website: www.kikirpa.be / www.erfgoedchallenge.be

Perscontacten KIK:

Robrecht Janssen
Communication & Development
robrecht.janssen@kikirpa.be
T +32 2 739 67 48 • M +32 497 73 10 04
www.kikirpa.be

Gerrie Soetaert Press & Communication
T +32 475 47 98 69
E-mail: gerrie.soetaert@skynet.be

Persberichten en beelden via <https://we.tl/t-2i7zw0ICID>

Quotes

Hilde De Clercq, Algemeen Directeur van het KIK

“De Erfgoed Challenge is een unieke gelegenheid voor iedereen om een actieve rol te spelen in het behoud van ons erfgoed. Elke stem telt en brengt ons dichterbij het beschermen van deze waardevolle erfgoedschatten voor toekomstige generaties.”

Jannie Haek, CEO van de Nationale Loterij

“Sommige landen beschikken over uitzonderlijke natuurlijke rijkdommen. In België, onze natuurlijke rijkdom, dat is ons cultureel erfgoed, dat is onze rijkdom. Het is onze plicht om hiervoor goed te zorgen en te ontsluiten voor wetenschappelijke, culturele maar ook economische redenen. Het verheugt mij dat het publiek enthousiast is om projecten als de Erfgoed Challenge, die de schatten van ons erfgoed onder de aandacht wil brengen, te steunen. Dankzij de steun van de spelers van de Nationale Loterij zullen we het beeld van OnzeLieve-Vrouw van de Zieken in Doornik straks kunnen restaureren.”

Bijlagen

1. **Wat is de Erfgoed Challenge?**
2. **Het Besloten Hofje uit het KMSKA in Antwerpen**
3. **De Calvarieberg van de Sint-Martinuskerk in Aat**
4. **De kunstwerken in de kasteelkapel van Edingen**
5. **De sfinxen van het Kasteel van Heers**
6. **De tegeltableaus van het Picardisch Huis in Moeskroen**
7. **Het interieur van het Van Buuren Museum & Tuinen in Ukkel**
8. **Het doksaal van Karel V in de basiliek van Walcourt**
9. **Stand van zaken vorige winnaars**
10. **Een commissie met een hart voor erfgoed**

Afbeeldingen

Bijlage 1: Wat is de Erfgoed Challenge?

De Erfgoed Challenge is een initiatief van het Koninklijk Instituut voor het Kunstpatrimonium (KIK) en de Nationale Loterij dat alle Belgen uitdaagt om samen aan de slag te gaan voor de bewaring van ons nationale erfgoed. Erfgoed is van iedereen. Door mensen op directe wijze te betrekken bij de zorg ervoor, wordt het belang voor individu en samenleving vergroot. Dat is cruciaal om het Belgische erfgoed de zorgen te bieden dat het verdient.

Sinds 2021 helpt het KIK elk jaar samen met het publiek een erfgoedschat die hoogdringend hulp nodig heeft. Voor elke editie kunnen erfgoedbeheerders projecten voordragen. Na een voorselectie in overleg met de bevoegde administraties, maakt het KIK een lijst van genomineerde erfgoedschatten bekend voor een publieke stemcampagne. Die start gewoonlijk in het najaar. Een commissie van bekende Belgen maakt een finale beslissing aan het einde van de stemcampagne, en houdt daarbij rekening met het aantal uitgebrachte stemmen, maar ook met andere criteria zoals de urgentie van een behandeling, het bovenlokaal belang van het object in kwestie en de potentie tot nieuwe kennisontwikkeling tijdens het onderzoek of de conservatie-restauratie.

- De eerste winnaar in 2021 was de **grafkapel van Pieter Paul Rubens** in de Sint-Jacobskerk in Antwerpen.
- In 2022 won het **beeld van Onze-Lieve-Vrouw van de Zieken** van de kathedraal in Doornik.
- De winnaar voor 2023 was de **Prediking van Johannes de Doper**, een drieluik uit de Heilig Hartkerk van Aalst.

Voor het winnende project gaat het interdisciplinaire team van het KIK aan de slag voor onderzoek, conservatie, restauratie en valorisatie. De winnaar kan voor een waarde van 25 000 euro beroep doen op deze diensten. Ook nieuw is dat de commissie aan een tweede project een stimuleringsprijs zal toekennen. Ook hier gaat het om een ondersteuning via de diensten van het KIK, nu ter waarde van 10 000 euro. Deze middelen worden aan het KIK ter beschikking gesteld door de Nationale Loterij en de bedrijfspartners van de Erfgoed Challenge.

Om een volledige behandeling voor de erfgoedschat te kunnen verzekeren, helpt het KIK de erfgoedbeheerders van het object of kunstwerk om aanvullende fondsen bijeen te brengen. Het KIK overziet alle fondsenwervende initiatieven en de communicatie erom heen.

De looptijd van de uiteindelijke studie, conservatie- of restauratiebehandeling zal telkens afhangen van de gekozen erfgoedschat en zijn specifieke noden. Het KIK draagt al het erfgoed een warm hart toe en wil zoveel mogelijk erfgoedschatten helpen. In functie van de maatschappelijke inbreng hoopt het KIK om meerdere projecten per jaar te kunnen uitvoeren. Zo wil het Instituut samen met de Nationale Loterij als Founding partner de Erfgoed Challenge doen uitgroeien tot een duurzaam kader voor brede participatie en filantropie in de erfgoedzorg.

Bijlage 2: Het Besloten Hofje uit het KMSKA in Antwerpen

Het Besloten Hofje in het KMSKA (Koninklijk Museum voor Schone Kunsten Antwerpen) is een 16de-eeuws kunstwerk, vervaardigd uit een mix van materialen. Het intrigerende object lijkt op een poppenkast met daarin een miniatuurwereld, een illusie van een paradijselijke tuin vol gedetailleerde sculpturen en ornamenten. Voor dit exemplaar lijken zelfs eerdere kunstwerken te zijn gerecycleerd: de beschilderde zijluiken ontstonden in Duitsland en zijn minstens een halve eeuw ouder dan de houten beelden in het Hofje zelf. Met zijn rijke versieringen en religieuze voorstellingen weerspiegelt het Hofje niet alleen artistieke ambachtelijkheid, maar ook de spiritualiteit van zijn tijd.

Het Besloten Hofje is genomineerd voor restauratie in het kader van de Erfgoed Challenge. Dit unieke kunstobject, vervaardigd uit gepolychromeerd eikenhout, textiel, metaal en reliëfs, vertoont ernstige tekenen van verval: een dikke stoflaag, beschadigde verf, en verzwakte textiel- en metalen onderdelen.

Een restauratie is essentieel om het kunstwerk te behouden en om verder onderzoek te doen naar de verborgen relieken, die mogelijk van menselijke botten zijn, en de oorspronkelijke compositie. Dankzij de Erfgoed Challenge maakt het Besloten Hofje kans op herstel en hernieuwde publieke aandacht.

Bijlage 3: De Calvarieberg van de Sint-Martinuskerk in Aat

Tegen de westgevel van de Sint-Martinuskerk in Aat, onder een afdak, bevindt zich een indrukwekkende Calvarieberg, een uitzonderlijk voorbeeld van 16de-eeuwse houtsnijkunst. Een meer dan levensgrote Christus aan het kruis staat in het midden. Links en rechts staan de treurende Maria en Johannes. Daar nog naast, aan weerszijden, zijn twee kleinere kruisen met twee misdadigers, die hetzelfde lot als Jezus ondergingen. De Calvarie verkeert in slechte staat als gevolg van jarenlange blootstelling aan weersinvloeden en vervuiling.

Het KIK heeft de beelden al een keer gerestaureerd en kent deze Calvarieberg dus goed, maar een nieuwe conservatie-restauratie dient zich aan. Een voorstudie zal bepalen welke maatregelen nodig zijn en bepalen hoe het gebeeldhouwde ensemble het best beschermd kan worden tegen nog meer beschadigingen. Tegelijkertijd zal er een historische studie van de Calvarieberg worden uitgevoerd.

De Erfgoed Challenge biedt de mogelijkheid om een draagvlak te creëren en later ook fondsen te verzamelen. Het belang van de Calvarieberg voor Aat kan niet worden overschat. Het is een essentieel onderdeel van het lokale erfgoed. Het is nu tijd om verdere schade te voorkomen en het behoud van dit erfgoed op lange termijn te waarborgen.

Bijlage 4: De kunstwerken in de kasteelkapel van Edingen

In het hart van het Park van Edingen prijkt een imposante castrale toren waarin een kapel is ondergebracht. Dit opmerkelijke bouwwerk is het enige overblijfsel van het middeleeuwse kasteel van Edingen, dat aan het begin van de 19de eeuw (1803-1808) werd afgebroken. Van 1836 tot 1846 liet hertog Prosper Lodewijk van Arenberg (1785-1861) de castrale kapel renoveren en opnieuw inrichten om haar vroegere pracht te herstellen. De kapel bevat nog steeds verschillende erfgoedschatten waarmee zij toen werd versierd. Die vragen nu om dringende conservatie- en restauratie-ingrepen. Het betreft onder andere zeldzame glas-in-loodramen, beschilderde panelen, neogotische credenstafels en een monumentale toegangsdeur.

Met de Erfgoed Challenge wordt nu een belangrijke stap gezet om deze kunstwerken te behouden. Dankzij een restauratiecampagne hopen de erfgoedbeheerders van de kasteelkapel in Edingen de glas-in-loodramen, die al decennia opgeborgen liggen, opnieuw te laten schitteren in de kapel, terwijl ook de beschadigde schilderijen en meubelstukken hun oude glorie terugkrijgen. Het behoud van deze erfgoedschatten is cruciaal om het unieke karakter van de castrale kapel voor toekomstige generaties te waarborgen.

Naast de restauratie van de kunstschaten is er ook dringend behoefte aan moderne klimaatbeheersing en beveiliging om de kapel en haar kostbare interieur te beschermen. De Erfgoed Challenge roept iedereen op om bij te dragen aan de redding van dit waardevolle erfgoed. Uiteindelijk is het de bedoeling dat de kapel terug voor publiek toegankelijk wordt.

Bijlage 5: De sfinxen van het Kasteel van Heers

Vijf eeuwen lang weerstond het Kasteel van Heers weer en wind, oorlog en familieruzies, maar door geldgebrek van de laatste adellijke eigenaars verviel dit indrukwekkend slot in een ruïneuze toestand. Erfgoedstichting Herita, een groep omwonenden en de Vlaamse Overheid gaan samen de uitdaging aan om het volledige kasteeldomein te restaureren en te herwaarderen.

Voor de Erfgoed Challenge ligt de focus op de terracotta sfinxen die ooit de toegangspoort van het domein sierden. De ingang werd in de eerste helft van de 19de eeuw voorzien van een monumentale toegangspoort met hekwerk, twee zuilen en twee sokkels. De sokkels zijn gemaakt uit witte natuursteen en blauwe hardsteen en zijn breed en massief. Bovenop het linkerexemplaar zijn restanten van een beeld van een sfinx. Oorspronkelijk was er op de rechtersokkel ook zo'n sfinx – dat wordt bewezen door laat-19de-eeuwse foto's – maar die is helaas verloren gegaan. De nog overgebleven sfinx, zwaar beschadigd door de tand des tijds, staat symbool voor het herstel van het hele domein.

Een grondige studie zal de restauratiemethode van de sfinx bepalen en de geschiedenis van het beeld ontrafelen. De restauratie van de nog resterende sfinx zal de basis vormen voor een eventuele reconstructie van de tweede. De beelden zijn een beetje zoals het hele kasteeldomein: er is weinig over geweten, maar met de nodige zorg zal het erfgoed zijn geheimen prijsgeven en herrijzen.

Bijlage 6: De tegeltableaus van het Picardisch Huis in Moeskroen

De balzaal van het Picardisch Huis in Moeskroen is versierd met ongeveer 4000 geglazuurde wandtegels. Die zijn vervaardigd tussen 1922 en 1923 door Maison Helman Céramiques d'Art uit Sint-Agatha-Berchem en vormen samen figuratieve en allegorische panelen op een oppervlakte van zo'n 100 m². Het uitzonderlijke ensemble, zowel door zijn omvang als de kwaliteit van de uitvoering, is een iconisch voorbeeld van decoratieve keramiek uit het interbellum.

Door schade veroorzaakt door waterinfiltratie is de staat van de tegels ernstig aangetast. Dringende conservatie en restauratie is noodzakelijk om dit waardevolle erfgoed te beschermen voor toekomstige generaties. Op verschillende plaatsen hebben zich zouten ontwikkeld, soms ter hoogte van de voegen, soms onder de tegels, maar soms ook als korsten bovenop de tegels. Het volume van de zouten oefent druk uit waardoor tegels loskomen en soms zelfs naar beneden vallen. Sommige tegels zijn al uit voorzorg van de muren gehaald. Dankzij recente dakherstellingen is verdere schade door waterinfiltratie voorkomen, maar na het dak, moet nu de rest van de balzaal gerestaureerd worden.

De Erfgoed Challenge biedt een kans om de restauratie van dit bijzondere tegelensemble te realiseren. Met voldoende morele en financiële steun kan dit zeldzame stuk cultureel erfgoed worden behouden voor de inwoners van Moeskroen en alle Belgen.

Bijlage 7: Het interieur van het Van Buuren Museum & Tuinen in Ukkel

Het Van Buuren Museum & Tuinen is een iconische art deco-villa gebouwd tussen 1924 en 1928. Na de dood van haar man in 1955 transformeerde Alice van Buuren het huis in een museum om hun collectie te bewaren en hun levensstijl met het publiek te delen. Deze plek staat nu voor een belangrijke uitdaging: de restauratie van zijn originele interieur. Het meubilair, textiel en houtwerk, ontworpen door gerenommeerde kunstenaars zoals Studio Dominique, Sonia Delaunay en Jaap Gidding, vertonen na bijna een eeuw tekenen van slijtage.

Dankzij de Erfgoed Challenge wordt nu gestreefd naar het behoud van dit zeldzame, originele interieur. Een deel van het meubilair in het huis is de afgelopen 15 jaar weliswaar gerestaureerd, maar de volgende fasen zijn gepland voor objecten die 100 jaar onveranderd zijn gebleven en nog nooit zijn gerestaureerd. Eerst zal grondig moeten worden onderzocht waar het houtwerk, de bekleding, of stoffen, tekenen van slijtage, verkleuring of andere schade vertonen. Het interieur zal daarna behandeld worden met respect voor de originele materialen en technieken.

Dankzij de juiste ingrepen kunnen bezoekers de bijzondere, intact gebleven inrichting blijven bewonderen, wat essentieel is voor het voortbestaan van het museum als een levend kunst- en designmonument.

Bijlage 8: Het doksaal van Karel V in de basiliek van Walcourt

Het 16de-eeuwse doksaal van Karel V in de Sint-Maternusbasiliek van Walcourt is een van de belangrijkste in België. Dit imposante koordoksaal is vervaardigd uit Avesnessteen en blauwe hardsteen en is rijkelijk gedecoreerd met religieuze beelden, baldakijnen, bogen, opengewerkte architectonische elementen, bloemen, nissen, friezen en medaillons, allemaal uitgevoerd in zuivere laatgotische stijl, met hier en daar al ornamenten die naar de renaissance verwijzen. Het werd mogelijk geschonken door keizer Karel V (1500-1558). Midden op het doksaal staat het jaartal 1531, een herinnering aan de tijd waarin het werk voltooid werd.

Na jaren van blootstelling aan stof, roet en verval verkeert het doksaal in slechte staat. Om dit erfgoed te redden wil het KIK starten met een studie naar de toestand van het doksaal. Daarnaast zal een materiaal-technische studie gebeuren in combinatie met een (kunst)historische studie om de geheimen van dit monumentale meesterwerk te onthullen. Deze eerste stappen zijn cruciaal om een volledige restauratie mogelijk te maken.

Via de Erfgoed Challenge kunnen burgers nu stemmen om de studie van het kunstwerk te ondersteunen. Elke stem is een stap dichterbij het behoud van dit waardevolle doksaal, dat niet alleen de geschiedenis van Karel V en Walcourt symboliseert, maar ook een belangrijk deel van het cultureel en artistiek erfgoed vormt.

Bijlage 9: Stand van zaken vorige winnaars

Erfgoed Challenge 2021: Rubenskapel, Antwerpen

Het interieur van de Rubenskapel in de Sint-Jacobskerk, de laatste rustplaats van Pieter Paul Rubens, won de Erfgoed Challenge 2021. Deze kapel herbergt kunstschaten, waaronder het monumentale marmeren altaar en Rubens' schilderij *Maria met Kind omringd door heiligen* (ca. 1630). Na de bekendmaking van de winnaar werd er onmiddellijk gewerkt aan het opstellen van een restauratieplan door het Koninklijk Instituut voor het Kunstpatrimonium (KIK).

Voortgang project:

- **Conservatie en onderzoek:** Het team heeft uitgebreid onderzoek gedaan naar de verschillende interieurelementen. De restauratie van *Maria met Kind omringd door heiligen* is in volle gang in het Atelier schilderkunst in het KIK. De laatste fase van de reiniging is bezig: oude overschilderingen worden weggehaald om Rubens' originele penseelvoering vrij te leggen. In 2025 starten de conservator-restaurateurs dan met de 'heropbouw' van het schilderij; retouches en nieuw vernis zullen worden aangebracht. Het is een werk dat nog verscheidene maanden in beslag zal nemen.
- **Steensculptuur:** In februari 2024 zijn restaurateurs van het Atelier steensculptuur begonnen met de restauratie van het barokke altaar en de grafmonumenten. Om dit onderdeel van het restauratieproject te financieren worden nog extra middelen ingezameld dankzij een fondsenwervingsdiner in de Sint-Jacobskerk op 12 december 2024.
- **Toekomstige stappen:** De commissie van experts blijft de voortgang evalueren en stelt plannen op voor verdere restauratie- en onderzoeksfases. De integratie van wetenschappelijk onderzoek speelt een cruciale rol in het behoud van deze erfgoedschat. In de Rubenskapel worden de condities ter plaatse sinds september minstens een jaar lang gemonitord om de omstandigheden te kunnen optimaliseren tegen dat het schilderij terugkeert en de restauratie van de stenen monumenten voltooid wordt.

Erfgoed Challenge 2022: Onze-Lieve-Vrouw van de Zieken, Doornik

Het beeld van Onze-Lieve-Vrouw van de Zieken, bewaard in het portaal van de Onze-Lieve-Vrouwekathedraal van Doornik, won de Erfgoed Challenge 2022. Dit middeleeuwse beeld heeft een rijke geschiedenis, met jaarlijkse bedevaarten en een prominente rol in de lokale cultuur.

Voortgang project:

- **Huidige staat:** Het originele beeld is in verval door ophoping van stof en vuil, evenals afschilfering van de middenpijler waar het beeld op staat. Er zijn duidelijke barsten in de beelden van Maria en het Christuskind. Zowel het beeld als de middenpijler hebben dringend aandacht nodig.
- **Financiering:** Dankzij gulle schenkers zijn voldoende middelen ingezameld om de start van de restauratie concreet te maken. Het geld tot nu toe werd verzameld via onder andere een fondsenwervingsdiner, een bloemenverkoop en de steun van sympathisanten.

- **Toekomstige stappen:** Er wordt nu alles aan gedaan om de sculptuur van Onze-Lieve-Vrouw van de Zieken in 2025 naar het KIK te kunnen brengen voor een broodnodige restauratie. Dit zal ook een diepgaande monografische, historische studie mogelijk maken, iets wat de huidige toestand niet toelaat. Extra giften om alle stappen te kunnen vervolledigen zijn nog steeds welkom.

Erfgoed Challenge 2023: *Prediking van Johannes de Doper, Aalst*

De *Prediking van Johannes de Doper* is een monumentaal drieluik uit de late 16de-vroege 17de eeuw, mogelijk toe te schrijven aan Frans Pourbus de Jonge (1569-1622) en allicht ooit geschilderd voor de Sint-Janskapel in het koor van de Sint-Martinuskerk van Aalst.

Voortgang project:

- **Bewaarplaats:** Omdat de Heilig Hartkerk, waar het schilderij sinds 2000 hing, werd gedesacraliseerd is het schilderij nu technisch gezien 'dakloos'. Gelukkig verblijft het veilig in het KIK. In 2027 zou het werk eindelijk, na restauratie, een definitieve thuis moeten vinden in de doopkapel van de gerestaureerde Sint-Martinuskerk van Aalst, de plaats waarvoor het werk wellicht oorspronkelijk bestemd was.
- **Slechte toestand:** Het drieluik vertoont barsten en geopende voegen in de panelen, zware opstuwingen in de verflagen, lacunaire zones, wijd verspreide overschilderingen in het centrale paneel, zwaar verdonkerde vernislagen, ... Het spreekt voor zich dat een grondige restauratie zich hier opdringt en voor de hoogstnodige studie en behandeling zijn heel wat financiële middelen nodig.
- **Toekomstige stappen en financiering:** De eerste stappen voor de restauratie zijn reeds gezet: de wetenschappelijke beeldvorming is afgerond en het plan van aanpak ligt klaar. De restauratie belooft een spectaculair project te worden. Dit najaar worden middelen verzameld via een grootschalige sterrencampagne. Daarnaast rekenen het KIK en de kerkfabriek op vrije giften en steun van diverse fondsen en stichtingen. Als de financiering voldoende is, kan de start van de conservatie-restauratie in 2026 plaatsvinden.

Bijlage 10: Een commissie met een hart voor erfgoed

De Erfgoed Challenge wordt begeleid door een commissie van Belgen met een heel diverse achtergrond én met een groot hart voor erfgoed. Zij ondersteunen de campagne en selecteren samen het winnende project. Daarbij houden ze rekening met de urgentie van een behandeling, de bovenlokale betekenis en de populariteit van de erfgoedschat in de stemcampagne.

De commissieleden zijn:

- **Baron Frans van Daele**, gewezen topdiplomaat en kabinetschef van koning Filip en van Europees voorzitter Herman Van Rompuy, bestuurder van de KU Leuven en van de Muziekkapel Koningin Elisabeth
- **Michel Moortgat**, CEO van brouwerij Duvel Moortgat, voorzitter van het Erfgoedfonds van de Koning Boudewijnstichting en voorzitter van het hedendaags kunstencentrum WIELS in Brussel
- **Muriel Verbeeck**, docent aan het Departement Conservatie-Restauratie aan de École supérieure des arts Saint-Luc in Luik en aan het Institut National du Patrimoine in Parijs

- **Christophe Deborsu**, wetstraatjournalist, presentator van *C'est pas tous les jours dimanche* (RTL), auteur van de bestseller *Dag Vlaanderen!* en columnist voor *Het Belang van Limburg*
- **Jannie Haek**, CEO van de Nationale Loterij
- **Hilde De Clercq**, Algemeen Directeur van het KIK, voorzitter van de commissie

Persbeelden

1. Het Besloten Hofje uit het KMSKA in Antwerpen

copyright: © Collectie KMSKA - Vlaamse Gemeenschap

2. De Calvarieberg van de Sint-Martinuskerk in Aat

copyright: © J. Flament

3. De kunstwerken in de kasteelkapel van Edingen

copyright: © KIK-IRPA, Brussels

4. De sfinxen van het Kasteel van Heers

copyright: © Tijs Posen i.o.v. Herita

5. De tegeltableaus van het Picardisch Huis in Moeskroen
copyright: © KIK-IRPA, Brussels

6. Het interieur van het Van Buuren Museum & Tuinen in Ukkel
copyright: © KIK-IRPA – Urban.brussels

7. Het doksaal van Karel V in de basiliek van Walcourt
copyright: © CC BY 4.0 KIK-IRPA, Brussels (Belgium)

8. KIK-IRPA Erfgoed Challenge Patrimoine banner
copyright: © KIK-IRPA, Brussels

Persbeelden in hr via <https://we.tl/t-2i7zw0ICID>